

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permisivitatea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Secția a treia

CAUZA BALCAN ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 37380/03)

Hotărâre

Strasbourg

29 iulie 2008

Definitivă

29/10/2008

Această hotărâre poate suferi modificări de formă.

În cauza Balcan împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din: Josep Casadevall, *președinte*, Elisabet Fura-Sandström, Corneliu Bîrsan, Boštjan M. Zupančič, Alvina Gyulumyan, Egbert Myjer, Luis López Guerra, *judcători*, și Santiago Quesada, *grefier de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 8 iulie 2008,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

Procedura

1. La originea cauzei se află cererea nr. 37380/03 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ion Balcan („reclamantul”), a sesizat Curtea la 25 septembrie 2003 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale („convenția”).

2. Reclamantul este reprezentat în fața Curții de D.M. Calueanu, avocat din București. Guvernul român („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, Răzvan-Horațiu Radu, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul se plânge, în temeiul art. 6 § 1 din convenție, de durata procedurii civile și de neexecutarea a două hotărâri judecătorești definitive prin care se dispunea reconstruirea casei sale și plata de daune-interese. Acesta invocă totodată, în temeiul art. 8 din convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție, o atingere adusă vieții sale private și de familie și, respectiv, o atingere adusă dreptului la respectarea bunurilor sale.

4. La 4 septembrie 2006, Curtea a hotărât să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu art. 29 § 3 din convenție, aceasta a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună. Atât reclamantul, cât și Guvernul au depus observații scrise.

În fapt

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul, Ion Balcan, este resortisant român, s-a născut în 1958 și are domiciliul în Galați.

A. Originea cauzei

6. La 24 mai 2001, reclamantul a cumpărat o casă în care a locuit apoi cu soția sa și fiicele lor în vârstă de 13 și 15 ani în 2001. Casa, fără etaj, avea o suprafață de 93,28 m² și trei camere, două vestibuluri, o bucătărie, o baie și o debara.

7. În 2001 și 2002, autoritățile locale au efectuat lucrări de canalizare pe străzile învecinate.

8. La 23 mai și 14 iunie 2002, reclamantul a încheiat contracte de asigurare a locuinței pentru casă.

9. La 9 iulie 2002, ca urmare a unei ploi abundente și a lucrărilor efectuate, casa reclamantului a fost avariata grav.

10. La 10 iulie 2002, Inspectoratul de Stat în Construcții („inspectoratul”) a examinat imobilul, a constatat că prezenta „un risc iminent de prăbușire” și i-a recomandat reclamantului să nu mai locuiască acolo.

11. La 2 septembrie 2002, primăria a pus la dispoziția reclamantului și familiei acestuia o locuință socială în suprafață totală de aproximativ 50 m², în schimbul unei chirii lunare de 177 775 ROL. Locuința avea două camere, o bucătărie, o baie, un vestibul, un balcon, o magazie, o cămară și un oficiu. S-a încheiat un contract de închiriere pe durată de un an.

12. La 16 septembrie 2002, ca răspuns la cererea reclamantului de a fi scutit de plata impozitelor pentru casa distrusă, primăria l-a informat că nu exista un cadru legislativ care să permită un răspuns favorabil cererii sale și că scutirea de la plata impozitelor nu se putea obține decât în caz de vânzare a imobilului sau de demolare a acestuia în temeiul unei autorizații eliberate în acest sens.

B. Acțiunea în justiție pentru reconstruirea imobilului

13. La 22 iulie 2002, reclamantul a sesizat Tribunalul Galați cu o acțiune împotriva consiliului municipal, inspectoratului și societăților comerciale I. și A. care efectuaseră lucrările, în vederea obligării acestora la reconstruirea casei sale.

14. La 31 iulie 2002, tribunalul a constatat că nu avea competență să soluționeze cauza și a trimis dosarul Judecătoriei Galați, care a pus-o pe rol.

15. La 12 septembrie 2002, reclamantul, reprezentat prin avocat, a solicitat o amânare pentru modificarea acțiunii sale.

16. La o dată neprecizată, acesta a solicitat anchetarea companiei care îi asigurase locuința.

17. La 17 octombrie 2002, instanța a acordat reclamantului un termen pentru plata drepturilor de timbru aferente acestei ultime cereri.

18. Potrivit Guvernului, au avut loc termene la 14 noiembrie și 9 decembrie 2002 și s-au acordat amânări la cererea reclamantului și a consiliului municipal.

19. La 23 ianuarie 2003, reclamantul a renunțat la cererea pentru anchetarea companiei de asigurări și a solicitat o expertiză, pe care instanța a admis-o.

20. La 20 februarie 2003, societatea I. a solicitat suspendarea judecății cauzei pe motiv că fusese pusă sub supraveghere în vederea privatizării. Avocatul reclamantului nu s-a opus.

21. La 10 martie 2003, la cererea reclamantului, s-a reluat examinarea cauzei și s-a stabilit termen pe 3 aprilie 2003, dată la care s-a acordat o amânare la cererea avocatului reclamantului.

22. La 7 aprilie 2003, reclamantul a solicitat asistența Ministerului de Justiție, considerând că examinarea acțiunii sale a fost amânată în mod nejustificat.

23. La 8 mai 2003, s-a acordat o amânare la cererea societății A.

24. La 12 iunie 2003, cererea reclamantului pentru recuzarea unui judecător a fost respinsă.

25. La 20 iunie 2003, raportul de expertiză întocmit a fost depus la dosar. Reclamantul a formulat obiecții împotriva raportului, la care expertul a răspuns.

26. Prin hotărârea din 9 iulie 2003, instanța a respins, ca nefondată, acțiunea din 22 iulie 2002.

27. La 30 iulie 2003, reclamantul a solicitat prelungirea contractului său de închiriere pentru locuința socială pe care o ocupa împreună cu familia (*supra*, pct. 11).

28. La 19 august 2003, contractul s-a prelungit cu un an.

29. Reclamantul a formulat apel împotriva hotărârii sus-menționate. Apelul a fost respins prin hotărârea tribunalului din 13 ianuarie 2004. Acesta a formulat recurs împotriva hotărârii, plângându-se de faptul că instanțele inferioare ar fi analizat cu superficialitate probele aflate la dosar. Reclamantul preciza, de asemenea, că, în urma distrugerii casei, el și membrii familiei nu au mai avut nicio locuință timp de circa două luni.

30. La 27 septembrie 2004, contractul de închiriere al reclamantului s-a prelungit cu încă un an.

31. Prin hotărârea definitivă din 22 martie 2005, Curtea de Apel Galați a admis recursul, a admis acțiunea și a obligat consiliul municipal, inspectoratul și cele două societăți („debitorii”) la reconstruirea casei reclamantului, cu daune cominatorii în valoare de 1 000 000 ROL pe zi de întârziere, cu începere de la data pronunțării hotărârii și până la terminarea reconstrucției. Curtea de apel a reținut următoarele:

„Din probele aflate la dosar reiese că degradarea imobilului a fost consecința mai multor factori [...]. Astfel, sunt considerați răspunzători: Consiliul Municipal, în calitate de proprietar al domeniului public [...] și beneficiar al proiectului [...], societățile pârâte I. și A., în calitate de contractori ai proiectului, și inspectoratul, în calitate de autoritate de control privind respectarea legislației în domeniul construcțiilor [...]

Pe de altă parte, nu se reține nicio greșală a reclamantului, proprietarul bunului.”

32. Hotărârea a rămas definitivă la 1 aprilie 2005.

33. La 8 iunie și 7 decembrie 2005, curtea de apel a respins contestația în anulare și, respectiv, cererea de revizuire, introduse de inspectorat împotriva hotărârii din 22 martie 2005.

C. Executarea silită a hotărârii din 22 martie 2005

34. La 6 aprilie 2005, reclamantul s-a adresat consiliului municipal, inspectoratului și societăților în vederea executării hotărârii din 22 martie 2005.

35. La 4 mai 2005, acesta s-a prezentat la departamentul de relații publice al primăriei pentru același motiv.

36. La 6 mai 2005, la cererea reclamantului, hotărârea a fost investită cu formulă executorie.

37. În scrisoarea din 6 iunie 2005, reclamantul a indicat grefei următoarele:

„A fi proprietar, a plăti impozite pentru propria casă distrusă ca și când ar fi în bune condiții, locuind în schimb într-o locuință socială a cărei suprafață este inferioară unei jumătăți din cea a căminului inițial, a plăti lunar 200 000 ROL chirie, precum și 2 000 000 ROL pentru cheltuieli, deși la dispoziție se află numai un venit lunar de circa 4 000 000 ROL, pentru o familie de patru persoane, constituie o nedreptate.”

38. Tot la 6 iunie 2005, reclamantul s-a adresat unui executor judecătoresc pentru executarea hotărârii. La aceeași dată, executorul judecătoresc a solicitat judecătoriei încuviințarea executării silit. Instanța a admis cererea.

39. Prin somația din 13 iunie 2005, primăria a atras reclamantului atenția asupra faptului că nu mai plătiese chiria pe lunile ianuarie–mai 2005 pentru locuința socială și că, în consecință, trebuia să inițieze procedura în justiție în vederea rezilierii contractului de închiriere.

40. La 27 iunie 2005, executorul a calculat cheltuielile de executare în sarcina debitoarelor și a întocmit un proces-verbal în acest sens.

41. La 28 iunie 2005, executorul le-a somat pe debitoare să se conformeze hotărârii în termen de 10 zile.

42. Prin scrisorile din 13 și 14 iulie 2005, societățile debitoare l-au informat pe executor că intenționau să execute hotărârea, dar au insistat asupra obligației prealabile a reclamantului de a obține autorizație de construire. De asemenea, acestea considerau că daunele cominatorii stabilite în hotărâre nu vor deveni aplicabile decât din momentul în care reclamantul le va prezenta documentele în cauză.

43. La 20 iulie 2005, executorul a întocmit un proces-verbal potrivit căruia societățile erau de acord cu reconstruirea locuinței reclamantului, dar că nu începuseră lucrările până la acea dată pe motiv că nu aveau autorizația necesară. De această dată, reclamantul a solicitat înghețarea conturilor societăților până la recuperarea daunelor cominatorii prevăzute de hotărârea din 22 martie 2005.

44. La aceeași dată, reclamantul s-a prezentat la sediul societății A., unde s-a întâlnit cu reprezentanții societăților debitoare, care l-au asigurat că erau dispuși să reconstruiască imobilul, dar că le era imposibil să înceapă lucrările până când reclamantul nu le prezintă autorizația de construire. Aceștia au subliniat că, în temeiul legii, era obligația proprietarului să obțină autorizația și s-au angajat să înceapă reconstrucția imediat ce reclamantul le va prezenta autorizația. Acesta considera, la rândul său, că cei patru debitori erau obligați să procedeze la reconstrucția casei, că se scurseseră peste 4 luni de la hotărârea curții de apel și că nu era obligația lui să obțină autorizația. Cu această ocazie, s-a întocmit un proces-verbal pe care reclamantul a refuzat să îl semneze.

45. La 25 iulie 2005, executorul a solicitat băncii B. înghețarea conturilor societății A. pentru o sumă de 146 180 000 ROL, reprezentând daunele cominatorii calculate începând de la 22 martie 2005.

46. La 27 iulie 2005, reclamantul a sesizat judecătoria cu o cerere de ordonanță președințială împotriva societății A., pentru acordarea de daune-interese (a se vedea procedura descrisă *infra*, pct. D).

47. La 11 august 2005, reclamantul a solicitat primăriei eliberarea de urgență a autorizației necesare reconstruirii casei sale.

48. La 12 august 2005, banca l-a informat pe executor că oprise în cont, pe numele reclamantului, suma care făcea obiectul popririi și că o va vira în contul acestuia.

49. La 15 august 2005, reclamantul a reiterat cererea pentru acordarea autorizației de construire.

50. La 16 august 2005, executorul a solicitat băncii suspendarea popririi pe motiv că reclamantul introdusese o cerere de ordonanță președințială (*supra*, pct. 46).

51. Prin încheierea din 17 august 2005, judecătoria a respins cererea, introdusă de societatea A., pentru pronunțarea unei ordonanțe președințiale de suspendare a executării.

52. La 22 august 2005, reprezentanții consiliului municipal, ai societăților debitoare și ai inspectoratului au întocmit un proces-verbal prin care se obligau să înceapă lucrările dat fiind că reclamantul solicitase autorizația de construire (*supra*, pct. 47). Din procesul-verbal reiese totodată că aceștia s-au deplasat la amplasamentul imobilului, însoțiți de doi terți, și că reclamantul refuzase să îi primească, solicitând o locuință cu patru încăperi pe durata lucrărilor și cerând demolarea vechiului imobil și construirea unuia nou în același loc, cu respectarea dimensiunilor celui dintâi.

53. La 24 august 2005, executorul a solicitat băncii indisponibilizarea sumei poprite (*supra*, pct. 48) până la soluționarea acțiunii reclamantului. L-a informat totodată pe reclamant că va solicita în scris alocarea sumei în cauză ulterior soluționării litigiului.

54. Printr-o hotărâre din 13 septembrie 2005, judecătoria a admis contestația la executare silită formulată de societatea A. și a anulat actele de executare, reținând faptul că reclamantul nu a prezentat autorizația de construire prevăzută de lege. Recursul reclamantului împotriva hotărârii a fost anulat prin hotărârea tribunalului din 6 februarie 2006, pentru neprezentarea motivelor de recurs în termenul prevăzut de lege.

55. Tot la 13 septembrie 2005, reclamantul a solicitat primăriei eliberarea autorizației solicitate.

56. Acesta a reiterat cererea la 14 septembrie 2005, dată la care acesta s-a prezentat la primărie la ora 13:30, însoțit de un terț. Din procesul-verbal întocmit de reclamant și semnat de către acesta și terț reiese că a fost informat de un funcționar al primăriei că nu avea să îi predea niciun document și că toate documentele solicitate se aflau la departamentul juridic.

57. Reiese din observațiile reclamantului ca răspuns la cele ale Guvernului că, la 14 septembrie 2005, ora 14:30, acesta s-a prezentat din nou la sediul primăriei, unde s-a întâlnit cu primarul, șeful departamentului juridic și șeful departamentului de urbanism, care l-au informat că va primi autorizația solicitată dacă își dădea consimțământul pentru proiectul de „consolidare” a casei pe care aceștia i-l prezentau. Potrivit aceluiași observații, reclamantul a respins proiectul, considerând că era necesară reconstruirea totală a casei.

58. Guvernul a prezentat, în anexa la observațiile sale, o scrisoare din 14 septembrie 2005 adresată reclamantului de către primărie – care neagă că ar fi luat cunoștință de aceasta – având următorul cuprins:

„Având în vedere înfățișarea dumneavoastră în persoană, la 14 septembrie 2005, orele 15, la biroul primarului [...] și faptul că, în prezența sa, precum și în prezența șefului departamentului de urbanism [...] și a șefului departamentului juridic [...], ați refuzat primirea autorizației de construire din 9 septembrie 2005, invocând nelegalitatea acestui act, vă invităm să procedați de urgență la punerea la dispoziție a amplasamentului [...] în vederea executării hotărârii judecătorești și a prezentului act administrativ.”

59. La 19 și 21 septembrie 2005, reclamantul a reiterat cererea pentru autorizația de construire.

60. La 30 septembrie 2005, reclamantul a pus imobilul distrus la dispoziția societăților debitoare în vederea reconstruirii acestuia.

61. La 20 și 27 octombrie 2005, reclamantul a solicitat primăriei eliberarea în regim de urgență a autorizației. La 31 octombrie 2005, aceasta i-a aprobat cererile și i-a eliberat autorizația.

62. La 14 noiembrie 2005, societatea I. a întocmit un proces-verbal la locul amplasării imobilului, în care preciza că accesul la rețeaua electrică și cea de gaze fusese întrerupt.

63. La 23 noiembrie 2005, reclamantul și societățile debitoare au convenit termenele de executare a construcției. Între 23 noiembrie și 23 decembrie 2005, societățile trebuiau să demoleze complet imobilul avariat, să curețe terenul și să instaleze panouri. Între 23 decembrie 2005 și 15 martie 2006, având în vedere suspendarea lucrărilor de construcție pe perioada iernii, societățile s-au angajat să pregătească documentele tehnice necesare construcției. În perioada 15 martie – 1 mai 2006, a fost executată fundația imobilului. Părțile au convenit ca, la 1 septembrie 2006, lucrările de zidărie, ca și pilonii, plafoanele și acoperișul să fie gata. Finisajele și predarea construcției către proprietar trebuiau să aibă loc la 15 octombrie 2006.

64. În observațiile sale ca răspuns la cele ale Guvernului, reclamantul afirmă că lucrările de demolare au fost demarate la început de decembrie 2005 și s-au desfășurat până la 21 decembrie 2005.

65. La 28 decembrie 2005, reclamantul, însoțit de soția sa și un martor, s-a prezentat la locul imobilului și a constatat că acesta nu fusese demolat integral și că nu mai existau panouri în jurul terenului. Cu această ocazie, s-a întocmit un proces-verbal semnat de reclamant, soție și martor.

66. La 15 martie 2006, reclamantul s-a adresat din nou executorului judecătoresc în vederea executării hotărârii.

67. La 16 martie 2006, reclamantul, însoțit de doi martori, s-a prezentat la locul imobilului și a constatat că lucrările de construcție nu fuseseră începute. Reclamantul și celelalte două persoane au semnat un alt proces-verbal, depus la consiliul municipal.

68. Prin somația executorului din 7 aprilie 2006, societățile au fost obligate să plătească reclamantului daune cominatorii calculate în temeiul hotărârii din 22 martie 2005 (*infra*, pct. 103).

69. La 11 aprilie 2006, reclamantul și-a dat consimțământul pentru reconstrucția imobilului în baza schițelor prezentate de societatea A.

70. La 17 aprilie 2006, societatea I. a sesizat judecătoria cu o contestație la executarea silită, solicitând anularea actelor de executare întreprinse de executor începând cu somația din 7 aprilie 2006 (a se vedea *infra*, procedura descrisă la pct. F).

71. La 27 aprilie 2006, reclamantul, însoțit de doi martori, s-a deplasat din nou la locul imobilului și a întocmit un proces-verbal similar celui din 16 martie 2006. Procesul-verbal a fost depus la consiliul municipal.

72. La 15 mai 2006, la solicitarea reclamantului, primăria a cerut societăților să reia de urgență lucrările în vederea executării hotărârii din 22 martie 2005.

73. La 29 mai 2006, reprezentanții societăților au întocmit un proces-verbal, făcând unele modificări cu privire la termenele de executare convenite la 23 noiembrie 2005 (*supra*, pct. 63), fără a modifica totuși termenul final convenit inițial la 15 octombrie 2006. Acest proces-verbal, depus la dosar de Guvern, nu a fost semnat de reclamant, care susține că nu a luat cunoștință de el.

74. La 12 iunie 2006, reprezentanții societăților și primăriei s-au prezentat la fața locului și au constatat următoarele: imobilul fusese demolat; molozul fusese îndepărtat;

terenul fusese curățat complet și panourile prevăzute erau instalate. În procesul-verbal întocmit cu această ocazie, aceștia au precizat că documentele necesare executării lucrărilor erau gata, că terenul fusese pregătit și că fosa generală fusese executată deja. Aceștia reaminteau totodată că termenul prevăzut pentru finisaje și predarea imobilului era 15 octombrie 2006. La aceeași dată, reclamantul a primit un exemplar al proiectului de execuție al construcției.

75. La 27 și 29 iunie 2006, reprezentanții societății I. și reclamantul au semnat procese-verbale de recepție calitativă, potrivit cărora fosa fusese umplută și un strat de balast fusese întins pe suprafața prevăzută.

76. La 18 iulie 2006, reprezentanții societăților s-au prezentat la locul imobilului și au constatat că fosa fusese umplută, că dalele de beton și plăcile de fundație fuseseră așezate, că lucrările de izolație împotriva apei și de protecție a zidăriei erau în curs de execuție și că armătura pentru fundație și piloni fusese fixată.

77. La 15 august 2006, reclamantul a solicitat primăriei să accelereze lucrările de reconstrucție.

78. În scrisoarea din 9 octombrie 2006, societatea I. a informat Guvernul despre următoarele:

„În prezent, lucrările de reconstrucție a imobilului [...] sunt în curs de execuție, în conformitate cu procesele-verbale întocmite de părți, și trebuie finalizate în curând în vederea predării imobilului reconstruit beneficiarului.”

79. Prin scrisoarea din 11 octombrie 2006, Camera Executorilor Judecătorești de pe lângă Curtea de Apel Galați comunica Guvernului următoarele:

„Executorul judecătoresc [...] a respectat procedura prevăzută de lege în vederea executării silite. Referitor la hotărârea din 22 martie 2005 a Curții de Apel Galați, constatăm că, inițial, reclamantul Balcan Ion s-a opus acesteia, refuzând să pună imobilul la dispoziție, pârâții neputând prin urmare să își execute obligațiile. Ulterior, toate actele de executare au fost anulate prin hotărârea din 13 septembrie 2005 a Judecătoriei Galați. Reclamantul Balcan Ion ar trebui să facă demersurile prevăzute de lege pentru reluarea executării hotărârii din 22 martie 2005 a Curții de Apel Galați.”

80. Prin scrisoarea din 13 octombrie 2006, primăria a adresat următoarea informare Guvernului, fără a atașa documente justificative:

„La data prezentei scrisori, imobilul este realizat în proporție de 80%.”

81. La 15 octombrie 2006, reclamantul, însoțit de trei martori, s-a prezentat pe șantier. Reclamantul a întocmit un proces-verbal, semnat de celelalte trei persoane, și l-a depus la consiliul municipal. Procesul-verbal menționa că imobilul nu avea încă instalații electrice și sanitare, instalații de gaz și de apă, canalizare și încălzire. Acesta menționa totodată că acoperișul, pereții interiori, ferestrele, ușile și tencuiala nu erau finalizate și că nu se luase nicio măsură de susținere și consolidare a imobilului contiguu.

82. În scrisoarea din 17 octombrie 2006, inspectoratul a informat Guvernul despre următoarele:

„În vederea finalizării reconstrucției imobilului, este necesar un termen mai lung. În prezent, construcția a fost ridicată deja până la nivelul acoperișului [...]

Inspectoratul în construcții exercită, în temeiul legii, controlul statului asupra respectării normelor de urbanism, precum și asupra respectării regimului autorizațiilor de construire [...], însă instanța, prin hotărârea pronunțată, a imputat prejudiciul în mod eronat asupra instituției noastre.

[...] Precizăm că, deși nu au existat dovezi de natură să justifice culpa instituției noastre, instanța [...] a creat o jurisprudență periculoasă prin faptul că nu a sesizat corect și nu a aprofundat suficient intenția legiuiitorului în ceea ce privește caracterul specific al activităților desfășurate de autoritățile și instituțiile publice

cu atribuții de control de stat și prin faptul că ne-a obligat la reconstruirea unui imobil asupra căruia inspectoratul a efectuat controlul, în temeiul atribuțiilor sale și conform normelor aplicabile.”

83. La 14 noiembrie 2006, reclamantul, însoțit de trei martori, s-a prezentat pe șantier și a întocmit un proces-verbal similar celui din 15 octombrie 2006. Procesul-verbal a fost semnat de cele trei persoane.

84. În procesul-verbal întocmit la 10 februarie 2007, cu ocazia unei vizite pe șantier împreună cu doi martori, reclamantul a precizat că termenul convenit pentru predarea imobilului nu fusese respectat, că instalațiile electrice, sanitare, de apă și de încălzire nu fuseseră realizate decât parțial, că ferestrele și ușile interioare nu fuseseră finalizate, imobilul nu fusese racordat la rețeaua electrică și de gaz, iar măsurile de consolidare a imobilului contiguu nu fuseseră luate. Procesul-verbal, semnat de cei doi martori, a fost depus la consiliul municipal.

D. Procedura privind acordarea de daune-interese

85. La 26 iulie 2005, reclamantul a sesizat judecătoria cu o cerere de ordonanță președințială împotriva debitorilor, solicitând plata de daune-interese pentru neexecutarea hotărârii din 22 martie 2005. Acesta solicita, de asemenea, ca debitorii să plătească penalități de întârziere și susținea că, din cauza neexecutării hotărârii, fusese obligat să stea într-o locuință socială împreună cu familia.

86. Dezbaterile au avut loc la 22 august 2005. Debitoarele au declarat că reclamantul avea obligația de a le furniza autorizația de construire.

87. Prin încheierea din 2 septembrie 2005, instanța a admis cererea pentru ordonanță președințială, a aplicat fiecărui debitor o penalitate de 500 000 ROL pe zi de întârziere și l-a obligat pe fiecare în parte la plata către reclamant a sumei de 5 000 000 ROL cu titlu de daune-interese, reținând următoarele:

„[...] apărarea debitoarelor este nefondată în măsura în care, fiind obligate la reconstruirea imobilului [...], trebuiau să facă tot ce era necesar în vederea executării obligației lor, inclusiv să solicite în numele și pentru reclamant autorizația de construire.”

88. Recursul debitoarelor a fost respins prin hotărârea tribunalului din 19 ianuarie 2006. La 20 februarie 2006, hotărârea din 22 martie 2005 a fost investită cu formulă executorie.

E. Executarea silită a încheierii din 2 septembrie 2005

89. Pentru a plăti daunele-interese stabilite în încheierea din 2 septembrie 2005 (*supra*, pct. 87), reclamantul s-a adresat executorului judecătoresc la care apelase în vederea executării hotărârii.

1. Situația consiliului municipal

90. La 22 februarie 2006, reclamantul a solicitat executorului executarea silită față de consiliul municipal. În aceeași zi, executorul judecătoresc a solicitat judecătoriei încuviințarea executării silite, cererea fiind admisă prin încheierea din 27 februarie 2006.

91. La 3 martie 2006, executorul a solicitat consiliului municipal să plătească daunele-interese stabilite prin încheierea din 2 septembrie 2005.

92. În procesul-verbal întocmit la 4 octombrie 2006, executorul a constatat că, prin ordinul de plată având aceeași dată, o copie a acestuia fiind depusă la dosar, consiliul municipal făcuse un depozit, la casa de economii, pentru daunele-interese pe care trebuia să le

achite în temeiul încheierii din 2 septembrie 2005. Executorul a notat, de asemenea, că trebuia să predea reclamantului suma în cauză, conform art. 569 C. proc. civ.

93. În observațiile sale ca răspuns la cele ale Guvernului, reclamantul afirmă că executorul nu l-a informat despre existența respectivului ordin de plată.

2. Situația societății I.

94. La 15 martie 2006, reclamantul a solicitat executorului judecătoresc să procedeze la executarea silită a societății I. La aceeași dată, executorul a solicitat judecătoriei încuviințarea executării silite, cererea fiind admisă prin încheierea din 30 martie 2006.

95. La 7 aprilie 2006, executorul a solicitat societății I. să se conformeze încheierii din 2 septembrie 2005.

96. Prin scrisoarea din 12 aprilie 2006, reprezentantul societății I. l-a informat pe executor că aceasta intenționa să își execute obligația de bunăvoie.

97. La 17 aprilie 2006, executorul a întocmit un proces-verbal în care menționa că reprezentantul îi predase o copie a unui ordin de plată din 13 aprilie 2006 prin care reclamantului i se plăteau daunele-interese care îi fuseseră acordate prin încheierea din 2 septembrie 2005. Prin urmare, executorul a notat în procesul-verbal că societatea I. își îndeplinise integral obligațiile față de reclamant.

98. La 17 mai 2006, executorul a întocmit un nou proces-verbal în care preciza că reclamantul s-a prezentat la sediul său și primise recipisa care atesta depunerea sumei prevăzute la casa de economii. Executorul a reiterat în procesul-verbal că societatea debitoare s-a achitat integral de datoria sa față de reclamant. Procesul-verbal a fost semnat de executor și reclamant.

3. Situația societății A.

99. La 15 mai 2006, reclamantul a solicitat executorului judecătoresc să procedeze la executare silită împotriva societății A. La aceeași dată, executorul a solicitat judecătoriei încuviințarea executării silite, cererea fiind admisă prin încheierea din 23 mai 2006.

100. La 29 mai 2006, executorul a solicitat societății I. executarea încheierii din 2 septembrie 2005.

101. La 4 iulie 2006, executorul a întocmit un nou proces-verbal în care preciza că reprezentantul societății A. i-a predat o sumă reprezentând daunele-interese de care trebuia să se achite în temeiul încheierii menționate. La aceeași dată, suma a fost predată reclamantului, care a semnat procesul-verbal întocmit în acest sens.

4. Situația inspectoratului

102. În scrisoarea din 17 octombrie 2006 (*supra*, pct. 82), inspectoratul a informat Guvernul, fără a prezenta documente justificative, că plătitise reclamantului, la 26 septembrie 2006, daunele-interese acordate prin încheierea din 2 septembrie 2005. Reclamantul nu a prezentat observații în această privință.

F. Contestațiile la executarea silită

103. Prin somația executorului din 7 aprilie 2006, societățile au fost obligate să plătească reclamantului 380 000 000 ROL, constituind daune cominatorii calculate în temeiul hotărârii din 22 martie 2005 pentru perioada 22 martie 2005 – 6 aprilie 2006.

104. La 17 aprilie 2006, societatea I. a depus la judecătorie contestație la executarea silită, solicitând anularea actelor de executare întreprinse de executorul judecătoresc începând cu somația din 7 aprilie 2006.

105. În cursul anului 2006, societatea A. și consiliul municipal au formulat, la rândul lor, contestații la executarea silită având același obiect.

106. La 20 iulie 2006, instanța a decis conexarea celor trei contestații.

107. Prin hotărârea din 28 septembrie 2006, instanța a admis contestațiile și a anulat toate actele de executare întreprinse de executorul judecătoresc începând cu somația din 7 aprilie 2006. Instanța a reținut următoarele:

„Din probele aflate la dosar reiese [...] că lucrările de construcție [...] nu puteau începe decât după obținerea autorizației [...], acțiune care revenea proprietarului, nu constructorilor.

[...] Astfel, lucrările nu au putut începe decât după 23 noiembrie 2005 [...]

Pentru toate aceste motive, considerăm inechitabilă și înjustă declanșarea executării silite și somația adresată debitoarelor în vederea achitării de către acestea a unei sume constituind daune cominatorii calculate pentru perioada 22 martie 2005 – 6 aprilie 2006. Nu putem contesta faptul că, prin hotărârea din 22 martie 2005 a Curții de Apel Galați, părțile debitoare au fost obligate la reconstruirea casei reclamantului cu penalități de 1 000 000 ROL pentru fiecare zi de întârziere cu începere de la data hotărârii respective până la reconstrucția imobilului.

Instanța a reținut că, până la sfârșitul lunii noiembrie 2005, societăților debitoare nu li se poate imputa nicio abatere de la executarea de bunăvoie a obligațiilor stabilite prin decizia în cauză.”

108. Prin hotărârea din 20 februarie 2007, tribunalul a respins recursul reclamantului.

G. Situația actuală

109. Din chitanțele din 15 iunie și 10 iulie 2006 eliberate de primărie reiese că reclamantul plătea impozite pentru casa demolată și chirie pentru locuința socială.

110. La 1 februarie 2007, reprezentanții inspectoratului, primăriei și societăților debitoare au întocmit un proces-verbal privind stadiul lucrărilor. Aceștia au constatat că construcția pe trei niveluri (subsol, parter și etajul 1), în suprafață de 151,70 m² era terminată în proporție de 96,66 %. La aceeași dată, reprezentantul societății A. l-a informat pe reclamant printr-o scrisoare că îi revenea sarcina, în calitate de proprietar, să facă demersurile necesare obținerii autorizațiilor pentru racordarea imobilului la rețele. Prin aceeași scrisoare, reclamantul a fost invitat să se prezinte la locul imobilului pentru a semna procesul-verbal de recepție a finisajelor interioare.

111. La 28 februarie 2007, aceleași persoane au luat act de finalizarea construcției și au convenit ca recepția acesteia să se facă la 30 martie 2007. Acestea au remarcat totodată că reclamantului îi revenea sarcina, în calitate de proprietar, să facă demersurile necesare obținerii autorizațiilor pentru racordarea imobilului la rețeaua electrică și cea de apă.

112. La 29 mai 2007, reclamantul și reprezentanții primăriei, inspectoratului și societăților debitoare au semnat două procese-verbale privind recepția imobilului reconstruit. Potrivit primului proces-verbal, reconstrucția imobilului era conformă proiectului de construcție acceptat de reclamant; toate racordurile (apă, canalizare, electricitate, încălzire) fuseseră instalate, în condiții care permiteau reclamantului încheierea unor contracte pentru furnizarea acestor utilități; documentația referitoare la reconstruirea casei (cartea tehnică) fusese predată reclamantului. În procesul-verbal, reclamantul a consemnat:

„Prezentul proces-verbal rămâne definitiv după confirmarea sa de către autorități.”

113. În al doilea proces-verbal, acesta a precizat următoarele:

„Imobilul este în bună stare și are racorduri pentru toate utilitățile.”

114. La 19 iunie 2007, reclamantul a predat reprezentantului primăriei locuința socială contra semnătură.

115. La 22 iunie 2007, un nou proces-verbal a fost semnat între părțile menționate, pentru a atesta predarea de către reclamant a locuinței închiriate și starea bună a acesteia. La aceeași dată, reclamantul a predat primăriei contractul de închiriere și chitanțele care atestau plata chiriei.

116. La 2 august 2007, reclamantul a solicitat primăriei restituirea chiriei plătite între septembrie 2002 și iunie 2007, cerere la care primăria a răspuns la 7 septembrie 2007 astfel:

„La momentul la care vi s-a repartizat locuința, s-a ținut cont de faptul că proprietatea dumneavoastră era improprie locuirii [...], astfel încât suntem în imposibilitatea legală de a da curs favorabil cererii dumneavoastră pentru restituirea chiriilor pe care le-ați achitat de bunăvoie, în deplină cunoștință a motivului plății.”

117. La 30 august 2007, reclamantul a solicitat primăriei eliberarea de urgență a documentației privind reconstruirea casei.

118. Prin e-mail-ul din 5 noiembrie 2007, reclamantul a informat grefa că până la acea dată nu deținea documentația menționată și că hotărârea din 22 martie 2005 nu fusese executată în privința daunelor cominatorii.

II. Dreptul intern relevant

119. Art. 1 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor și unele măsuri pentru realizarea locuințelor prevede următoarele:

„Executarea lucrărilor de construcții este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare. Autorizația de construire sau de desființare se emite la solicitarea deținătorului titlului de proprietate asupra unui imobil - teren și/sau construcții - ori a altui act care conferă dreptul de construire sau de desființare, în condițiile prezentei legi.”

120. Conform art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 63/2001, Inspectoratul de Stat în Construcții este instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Guvernului. Acesta este desemnat să exercite controlul de stat cu privire la respectarea disciplinei în urbanism și a regimului de autorizare a construcțiilor, precum și la aplicarea unitară a prevederilor legale în domeniul calității în construcții.

121. Codul de procedură civilă este redactat după cum urmează în părțile sale relevante în speță:

Art. 569 alin. (1)

„Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare se poate face numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când executorul va proceda, după caz, la eliberarea sau distribuirea acesteia, cu citarea părților și a creditorilor [...]”

Art. 570 alin. (1)

„Despre eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, executorul va întocmi un proces-verbal, care se va semna de persoanele interesate care sunt prezente.”

În drept

I. Cu privire la pretensele încălcări ale art. 6 § 1 din convenție

122. Reclamantul se plânge de durata excesiv de lungă a procedurii derulate în speță, ca și de neexecutarea hotărârii din 22 martie 2005 și a încheierii din 2 septembrie 2005. Acesta invocă art. 6 § 1 din convenție, formulat astfel în părțile relevante în speță:

„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...].”

A. Cu privire la admisibilitate

123. Ținând seama de toate elementele de care dispune, Curtea constată că aceste capete de cerere nu sunt vădit nefondate în sensul art. 35 § 3 din convenție. De asemenea, Curtea constată că acestea nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, trebuie să fie declarate admisibile.

B. Cu privire la fond

1. Durata procedurii

124. În prezenta cauză, Guvernul identifică două proceduri: prima privește reconstruirea casei reclamantului; a doua la acordarea de daune-interese. În opinia sa, prima procedură s-a desfășurat între 22 iulie 2002 și 22 martie 2005, iar cea de a doua între 26 iulie 2005 și 19 ianuarie 2006. Guvernul consideră că duratele nu au fost excesive având în vedere caracterul complex al cauzei, generat de nevoia de a determina cauza degradării bunului. De asemenea, mai susține că nu au existat perioade lungi de inactivitate imputabile instanțelor naționale, care au acționat cu diligență.

125. Reclamantul contestă argumentele Guvernului, considerând că autoritățile ar fi trebuit să rezolve problema lui cu prioritate, ținând seama de situația sa deosebită. Acesta susține că durata procedurilor a fost excesivă, în măsura în care a fost obligat să locuiască timp de mai mulți ani într-o locuință socială care nu corespundea nevoilor acestora.

126. Curtea observă că procedurile începute în prezenta cauză aveau ca scop unic reconstruirea casei reclamantului. După ce a obținut câștig de cauză în procedura privind obligarea debitoarelor la reconstruirea imobilului său și ținând seama de lipsa de acțiune din partea acestora, reclamantul a trebuit să ceară executarea silită a hotărârii pronunțate, dar a introdus totodată o acțiune pentru daune-interese împotriva acestora, acțiune urmată la rândul ei de procedura de executare silită a încheierii pronunțate astfel. Faptul că reclamantul a angajat proceduri subsecvente în vederea executării hotărârii din 22 martie 2005 nu poate fi în nici un caz în beneficiul autorităților și nu poate justifica o examinare diferită a duratei pentru fiecare procedură în sine, în măsura în care exista o oarecare continuitate între proceduri (*mutatis mutandis*, *Richeux împotriva Franței*, nr. 45256/99, pct. 35, 12 iunie 2003). Având în vedere aceste elemente, Curtea consideră că este necesar să se ia în considerare durata globală a procedurii, inclusiv executarea silită, procedura nefiind considerată încheiată decât la executarea completă a deciziei în cauză [*Bouilly împotriva Franței* (nr. 1), nr. 38952/97, pct. 17, 7 decembrie 1999), din moment ce statul este obligat să execute hotărârile judecătorești (*Sokolov împotriva Rusiei*, nr. 3734/02, pct. 32, 22 septembrie 2005).

127. Prin urmare, aceasta observă că procedurile au început la 22 iulie 2002, odată cu sesizarea Tribunalului Galați, și s-au încheiat la 29 mai 2007, odată cu predarea casei reconstruite reclamantului. Durata totală este așadar de 4 ani, 10 luni și 8 zile.

128. Curtea reamintește că aspectul rezonabil al duratei unei proceduri se analizează în funcție de circumstanțele cauzei și având în vedere criteriile consacrate de jurisprudență, în special complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și cel al autorităților competente, precum și obiectul litigiului pentru persoanele în cauză [a se vedea, printre altele, *Frydlender împotriva Franței* (MC), nr. 30979/96, pct. 43, CEDO 2000-VII].

129. Curtea observă că prezenta cauză avea un obiect important pentru reclamant, casa lui ajungând improprie locuirii. De asemenea, observă că, la 2 septembrie 2002, adică la două luni de la distrugerea casei, primăria a pus la dispoziția reclamantului și familiei sale o locuință socială pe care respectivul și familia sa au ocupat-o până la 19 iunie 2007 (*supra*, pct. 11 și 114). În aceste condiții, Curtea consideră că autoritățile au ținut seama de situația reclamantului [a se vedea, *a contrario* și *mutatis mutandis*, *Cvijetić împotriva Croației*, nr. 71549/01, pct. 52, 26 februarie 2004, *Pibernik împotriva Croației*, nr. 75139/01, pct. 69, 4 martie 2004, și *Novosseletski împotriva Ucrainei*, nr. 47148/99, pct. 84, CEDO 2005-II (extrase)].

130. Curtea amintește, de asemenea, că numai întârzierile ce pot fi atribuite statului pot conduce la concluzia nerespectării „termenului rezonabil” [*Pedersen și Baadsgaard împotriva Danemarcei* (MC), nr. 49017/99, pct. 49, CEDO 2004-XI]. În speță, Curtea observă anumite contradicții la nivelul instanțelor naționale în legătură cu cine trebuia să ceară autorizație de construire (*supra*, pct. 54, 87 și 107), dar consideră că aceste contradicții nu au în general o întârziere generală semnificativă. Același lucru este valabil pentru contestațiile la executare silită (*supra*, pct. 104–107), care constituie garanții specifice prevăzute de lege în favoarea debitorului (a se vedea, *a contrario* și *mutatis mutandis*, *Miclici împotriva României*, nr. 23657/03, pct. 48, 20 decembrie 2007). Curtea mai reține și că obiectul litigiului, respectiv reconstruirea casei reclamantului, prin natura lui, implica un anumit interval de timp. În orice caz, Curtea nu identifică în prezenta speță perioade lungi de inactivitate totală imputabile autorităților.

131. Având în vedere ansamblul circumstanțelor cauzei și considerentele precedente, Curtea consideră că durata în litigiu, în ansamblu, nu a fost excesivă.

132. Prin urmare, nu a fost încălcat art. 6 § 1 din convenție ținând seama de durata procedurii.

2. Neexecutarea hotărârilor judecătorești definitive

133. Potrivit Guvernului, speța nu privește neexecutarea, ci întârzierea executării hotărârii din 22 martie 2005, întârziere determinată de atitudinea reclamantului, care a refuzat să solicite autorizația de construire în termenul dorit și apoi să o primească. Făcând trimitere la hotărârea din 13 septembrie 2005 (*supra*, pct. 54), Guvernul consideră că prezenta cauză este diferită de cauza *Ruianu împotriva României* (nr. 34647/97, pct. 68, 17 iunie 2003), deoarece, în speță, numai reclamantul putea cere autorizația în cauză, în vreme ce, în cauza citată anterior, pentru creditor nu decurgea nicio obligație din dreptul național. Guvernul precizează de asemenea că, în cazul de față, autoritățile au oferit explicații satisfăcătoare reclamantului referitoare la necesitatea obținerii autorizației legale (*supra*, pct. 43) și că au obligat părțile la plata de despăgubiri și daune-interese (*supra*, pct. 87) (*a contrario*, *Ruianu*, citată anterior, pct. 72). Guvernul observă că, în orice caz, construirea imobilului a început imediat ce reclamantul a obținut autorizația. Cu privire la încheierea din 2 septembrie 2005, acesta subliniază executarea acesteia.

134. Pe de altă parte, Guvernul consideră că executarea hotărârii din 22 martie 2005 s-a desfășurat între 6 mai 2005 și 23 noiembrie 2005 (*supra*, pct. 36 și 63), adică timp de circa 8 luni, din cauza refuzului reclamantului de a obține autorizația. Acesta adaugă că societățile debitoare au respectat termenele convenite la 23 noiembrie 2005, așa cum demonstrează faptul că, la 13 octombrie 2006, imobilul era reconstruit în proporție de 80% (*supra*, pct. 80) și, la 1 februarie 2007, în proporție de 96,66 % (*supra*, pct. 110). Totuși, întrucât reclamantul nu s-a deplasat la locul imobilului în vederea recepției finisajelor interioare și nu a făcut demersuri pentru obținerea autorizațiilor necesare racordării la rețele, procesele-verbale de

recepție au putut fi semnate abia la 29 mai 2007 (*supra*, pct. 112). Guvernul mai precizează că executarea încheierii din 2 septembrie 2005 s-a desfășurat între 22 februarie 2006 și 4 octombrie 2006, adică timp de 7 luni și jumătate (*supra*, pct. 90 și 92).

135. Guvernul observă că, *a contrario*, în cauza *Ruianu*, perioada în litigiu a depășit 8 ani.

136. Reclamantul consideră că autorizația de construire putea fi obținută de una dintre debitoare în temeiul hotărârii definitive din 22 martie 2005, fapt pe care judecătoria l-a reținut de altfel în încheierea din 2 septembrie 2005 (*supra*, pct. 87). Acesta precizează că nu a fost de acord cu propunerea de consolidare a casei deoarece debitoarele erau obligate prin hotărâre judecătorească să o reconstruiască. În opinia sa, debitoarele au fost de rea-credință deoarece au încercat să amâne executarea hotărârii, au ignorat termenele convenite pentru lucrări și au dat dovadă de indiferență față de situația familiei lui. Acesta subliniază că a făcut tot posibilul să accelereze executarea, adresând cereri în acest sens mai multor autorități. Acesta mai precizează că executarea hotărârii din 22 martie 2005 a fost contestată și anulată ulterior (*supra*, pct. 107), ceea ce constituie, în opinia sa, un abuz din partea debitoarelor, care astfel au împiedicat fie reconstruirea casei sale, fie daunele cominatorii prevăzute de hotărârea în cauză.

137. Curtea amintește că executarea unei hotărâri, pronunțată de orice instanță, trebuie considerată ca făcând parte integrantă din conceptul „proces” în sensul art. 6 din convenție [*Hornsby împotriva Greciei*, hotărârea din 19 martie 1997, *Culegere de hotărâri și decizii* 1997-II, p. 510-511, pct. 40, și *Immobiliare Saffi împotriva Italiei* (MC), nr. 22774/93, pct. 63, CEDO 1999-V).

138. Atunci când autoritățile au obligația de executare a unei hotărâri judecătorești și nu procedează astfel, această inerție angajează răspunderea statului în sfera art. 6 § 1 din convenție (*Scollo împotriva Italiei*, hotărârea din 28 septembrie 1995, seria A nr. 315-C, p. 55, pct. 44).

139. În speță, în ceea ce privește executarea hotărârii din 22 martie 2005, Curtea observă că, la 29 mai 2007, reclamantul a semnat procesele-verbale de recepție a imobilului reconstruit recunoscând faptul că era în bună stare (*supra*, pct. 112 și 113).

140. În măsura în care reclamantul susține că nu a primit cartea tehnică a imobilului reconstruit (*supra*, pct. 118), Curtea observă că, într-un proces-verbal, părțile au precizat că documentația în cauză a fost predată reclamantului. În orice caz, nu reiese din probele aflate la dosar că persoana în cauză ar fi contestat respectivul proces-verbal în fața instanțelor.

141. În măsura în care reclamantul observă că hotărârea nu a fost executată în partea privind daunele cominatorii, Curtea amintește că, în dreptul român, penalitatea cu titlu cominatoriu stabilită prin hotărâre judecătorească nu constituie decât o sancțiune civilă, un mijloc indirect pentru a asigura executarea în natură a obligațiilor. Aceasta are un caracter provizoriu și nu este așadar susceptibilă de executare în absența unei noi hotărâri judecătorești prin care aceasta este transformată în daune-interese moratorii sau compensatorii, corespunzând prejudiciului cauzat efectiv creditorului din cauza executării tardive sau a neexecutării obligației inițiale (*Gavrileanu împotriva României*, nr. 18037/02, pct. 66, 22 februarie 2007). În speță, nu a existat o hotărâre nouă, instanțele naționale motivând admiterea contestațiilor la executare silită prin faptul că debitoarele nu li se putea imputa nicio omisiune în privința executării voluntare a obligațiilor care le reveneau (*supra*, pct. 107 și 108). În orice caz, reclamantul a primit, în urma cererii de ordonanță președințială, o anumită sumă cu titlu de daune-interese (*supra*, pct. 87 și 88).

142. Prin urmare, Curtea observă că hotărârea din 22 martie 2005 a fost executată integral la 29 mai 2007. Referitor la durata procedurii executării, pe de altă parte, aceasta s-a pronunțat deja asupra duratei totale a procedurilor desfășurate în speță (*supra*, pct. 131 și 132).

143. În ceea ce privește executarea încheierii din 2 septembrie 2005, Curtea observă că reiese din procesele-verbale întocmite de executorul judecătoresc și semnate de reclamant

că societățile I. și A. și-au îndeplinit integral obligațiile lor față de reclamant, așa cum au fost stabilite în încheiere (*supra*, pct. 98 și 101). Referitor la daunele-interese pe care inspectoratul era obligat să le plătească reclamantului în temeiul încheierii menționate, persoana în cauză nu contestă faptul că le-a primit (*supra*, pct. 102 *in fine*). Prin urmare, Curtea consideră că încheierea în cauză a fost executată de cele două societăți și de inspectorat.

144. În ceea ce privește executarea încheierii sus-menționate de către consiliul municipal, reclamantul susține că nu a fost informat asupra existenței ordinului de plată din 4 octombrie 2006 (*supra*, pct. 92 și 93). Curtea observă că, deși executorul judecătoresc a menționat, în procesul-verbal din 4 octombrie 2006, că trebuia să predea reclamantului suma înscrisă în respectivul ordin de plată, nu reiese din probele aflate la dosar că predarea sumei respective a avut loc până în prezent. În orice caz, conform dreptului național (*supra*, pct. 121), dacă executorul ar fi predat suma respectivă destinatarului, ar fi trebuit să întocmească un proces-verbal în acest sens, ceea ce nu a fost cazul. În consecință, Curtea consideră că încheierea din 2 septembrie 2005 nu a fost executată în partea referitoare la consiliul municipal.

145. Având în vedere considerentele precedente, Curtea concluzionează că nu a fost încălcat art. 6 § 1 din convenție în ceea ce privește executarea hotărârii din 22 martie 2005, cât și a încheierii din 2 septembrie 2005 în partea referitoare la cele două societăți și inspectorat, dar că această dispoziție a fost încălcată ca urmare a neexecutării încheierii citate în partea referitoare la consiliul municipal.

II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 8 din convenție

146. Reclamantul se plânge de o atingere adusă vieții sale private și de familie din cauza refuzului autorităților de a proceda la reconstruirea casei sale. Acesta le reproșează că a fost obligat să stea într-o locuință socială având o suprafață improprie nevoilor familiei sale. Acesta invocă art. 8 din convenție, formulat astfel:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirii faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Cu privire la admisibilitate

147. Curtea constată, având în vedere toate elementele de care dispune, că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 din convenție. Pe de altă parte, Curtea subliniază că acesta nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Este necesar așadar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

148. Guvernul amintește că autoritățile au oferit reclamantului o locuință socială și au prelungit succesiv contractul de închiriere, permițându-i astfel să ducă o viață privată și de familie. Acesta consideră că locuința era echivalentă casei inițiale a reclamantului în privința numărului de încăperi și că, în orice caz, fiind vorba despre o măsură temporară, reclamantul nu a suportat o cheltuială excesivă și exorbitantă. De asemenea, acesta subliniază celeritatea de care au dat dovadă autoritățile la asigurarea unei locuințe încă din septembrie 2002. Citând

a contrario cauzele *Novosseletski împotriva Ucrainei* (citată anterior, pct. 75 și 76) și *Moldovan și alții* (nr. 2) [nr. 41138/98 și 64320/01, pct. 103, CEDO 2005-VII (extrase)], acesta observă că, în speță, reclamantul a beneficiat de ajutorul autorităților. În fine, acesta afirmă că valoarea chiriei era modică.

149. Reclamantul argumentează că nici el, nici familia lui, nu meritau să fi supuși la umilințe și să stea cu frică o perioadă atât de îndelungată. Acesta adaugă că fiicele sale, marcate profund de această situație, nu au beneficiat de liniștea necesară studiilor lor.

150. Curtea consideră că acest capăt de cerere este legat direct de capătul de cerere privind durata procedurii, examinat din punct de vedere al art. 6 § 1 din convenție. Având în vedere concluziile sale de la pct. 131 și 132 supra, Curtea consideră că nu este necesar să se pronunțe asupra temeiniciei capătului de cerere întemeiat pe art. 8 din convenție [*mutatis mutandis*, *Laino împotriva Italiei* (MC), nr. 33158/96, pct. 25, CEDO 1999-I; *Ruianu*, citată anterior, pct. 75].

III. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție

151. Reclamantul pretinde că s-a adus atingere dreptului său la respectarea bunurilor sale ca urmare a imposibilității folosinței proprii case, a refuzului autorităților de a o reconstrui și a impunerii obligației de a plăti chiria și cheltuielile pentru locuința socială, precum și impozitele pentru casa distrusă. Acesta invocă art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție, redactat astfel:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.”

A. Cu privire la admisibilitate

152. Guvernul contestă calitatea de victimă a reclamantului, indicând că acestuia i s-a recunoscut dreptul la reconstruirea imobilului său. Acesta susține că instanțele interne au recunoscut astfel consecințele negative ale lucrărilor de canalizare asupra structurii imobilului și au remediat în fond această atingere adusă existenței fizice a bunului prin măsura cea mai potrivită, *restitutio in integrum*, respectiv reconstruirea bunului. În opinia sa, această măsură reparatorie este efectivă. Acesta adaugă că, în plus, debitoarele au fost obligate să plătească reclamantului daune-interese pentru prejudiciul cauzat de lipsa lor de activitate pentru a compensa imposibilitatea lui de folosință a bunului, iar reclamantul a primit sumele respective.

153. Prin urmare, Guvernul solicită Curții să respingă acest capăt de cerere ca fiind incompatibil *ratione personae* cu dispozițiile art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție, pe motiv că reclamantul nu se mai poate pretinde victima încălcării acestei dispoziții, în baza argumentelor formulate anterior.

154. Reclamantul nu a prezentat observații cu privire la acest aspect.

155. Curtea consideră că excepția Guvernului este strâns legată de substanța capătului de cerere întemeiat de reclamant pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție, astfel încât este necesar să fie unită cu fondul. Pe de altă parte, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 din convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Este necesar așadar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

156. În opinia Guvernului, capătul de cerere întemeiat pe imposibilitatea reclamantului de folosință a bunului său pe durata lucrărilor de reconstruire nu face decât să reitereze afirmațiile făcute în raport cu art. 8 din convenție. Prin urmare, solicită Curții să nu

mai examineze acest capăt de cerere și citează în acest sens cauzele *Cvijetić împotriva Croației* (nr. 71549/01, pct. 55, 26 februarie 2004), *Surugiu împotriva României* (nr. 48995/99, pct. 75, 20 aprilie 2004) și *Zanghi împotriva Italiei* (hotărârea din 19 februarie 1991, seria A nr. 194-C, p. 47, pct. 23). În ipoteza în care Curtea ar ajunge totuși la concluzia că respectivul capăt de cerere se menține, Guvernul observă că imposibilitatea folosinței proprii case de către reclamant în timpul lucrărilor este cauzată de o situație obiectivă, respectiv reconstruirea integrală a imobilului. Acesta adaugă că reclamantul nu a suportat consecințele pe care Curtea le-a remarcat în cauza *Moldovan* (nr. 2), citată anterior, precum lipsa unui spațiu locativ. Potrivit Guvernului, prezenta speță diferă de cauzele *Novosseletski*, citată anterior, în care persoana în cauză a fost privată de apartamentul său mai mult de 5 ani, și *Pibernik împotriva Croației* (nr. 75139/01, pct. 69, 4 martie 2004), în care reclamanta nu a putut beneficia de apartamentul său timp de peste 3 ani. Astfel, în speță, reclamantul a beneficiat de reconstruirea casei, a primit o locuință socială și a primit despăgubiri. Prin urmare, Guvernul consideră că echilibrul just între interesele puse față în față nu a fost întrerupt.

157. Ca răspuns la observațiile Guvernului cu privire la art. 1 din Protocolul nr. 1, reclamantul face trimitere la argumentele formulate deja și la probele aflate la dosar.

158. Curtea consideră că acest capăt de cerere este legat direct de cel privind durata procedurii, examinat din punct de vedere al art. 6 § 1 din convenție. Având în vedere concluziile sale de la pct. 131 și 132 supra, Curtea consideră că nu este necesar să se pronunțe asupra temeiniciei capătului de cerere întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Zanghi*, citată anterior, p. 47, pct. 23, și *Ruianu*, citată anterior, pct. 75).

IV. Cu privire la celelalte încălcări invocate

159. Reclamantul invocă art. 14 și art. 17 din convenție și art. 1 din Protocolul nr. 12, fără a motiva însă aceste susțineri.

160. Curtea nu identifică, printre probele aflate la dosar, niciun element care să susțină aceste capete de cerere, care, prin urmare, trebuie respinse, în temeiul art. 35 § 3 și 4 din convenție, ca fiind vădit nefondate.

V. Cu privire la aplicarea art. 41 din convenție

161. Art. 41 din convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

162. Reclamantul solicită 2 000 EUR cu titlu de prejudiciu material, precizând că această sumă corespunde chiriei pe care a trebuit să o plătească pentru locuința socială și cheltuielilor făcute zilnic pentru deplasarea la locul său de muncă. Acesta mai solicită 500 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral, din cauza umilirii, suferinței și frustrării suportate de el și familia lui pentru faptul de a fi obligați să stea într-o locuință socială, deși el a muncit toată viața pentru a asigura familiei o casă. Acesta menționează o stare de slăbiciune fizică și psihică, determinată de „stresul permanent, incertitudine, presiuni și amenințări”.

163. Cu privire la prejudiciul material, Guvernul observă că reclamantul nu a prezentat documente justificative și că, oricum, chiria era mică având în vedere că era în jur de 5 EUR pe lună în 2005, așa cum reiese dintr-o scrisoare a reclamantului (*supra*, pct. 37). În continuare, acesta observă că fiecare din cei trei debitori a fost obligat, de asemenea, prin încheierea din 2 septembrie 2005, să plătească reclamantului despăgubiri pentru prejudiciul cauzat de lipsa de acțiune a autorităților. Despăgubirile erau menite să compenseze imposibilitatea de folosință a bunului pentru reclamant ca urmare a stării improprie locuirii a bunului; despăgubirile au fost primite efectiv. Guvernul consideră în plus că reconstruirea totală a casei reclamantului a conferit un plus de siguranță și este așadar de natură să crească valoarea bunului.

164. În ceea ce privește prejudiciul moral, Guvernul consideră că nu s-a stabilit nicio legătură de cauzalitate între acest prejudiciu și pretinsa încălcare a convenției. Acesta consideră că o eventuală constatare a încălcării ar putea constitui, în sine, o reparație echitabilă a prejudiciului moral ce se pretinde a fi fost suferit de reclamant și că, în orice caz, suma solicitată este excesivă în raport cu jurisprudența Curții (*Cvijetic*, citată anterior, pct. 60, *Pibernik*, citată anterior, pct. 75, *Surugiu*, citată anterior, pct. 81 și *Novosseletski*, citată anterior, pct. 122).

165. Ținând seama de totalitatea elementelor de care dispune și având în vedere constatarea încălcată, pronunțându-se în echitate, în conformitate cu art. 41 din convenție, Curtea acordă reclamantului 2 000 EUR pentru întregul prejudiciu suferit.

B. Cheltuieli de judecată

166. Reclamantul solicită 2 500 EUR pentru cheltuieli de judecată și precizează că această sumă este constituită din taxele de timbru, cheltuieli cu corespondența (acțiuni în justiție, somații și diverse cereri trimise instanțelor sau altor autorități ale statului), cu fotocopii, transportul (deplasările la București pentru a-și prezenta situația în fața autorităților), onorariile avocatului și cheltuielile de expertiză. Acesta depune la dosar chitanțe în valoare totală de 14 599 000 ROL pentru cheltuielile determinate de procedura în fața instanțelor interne.

167. Guvernul observă că, întrucât procedurile din fața instanțelor interne au fost soluționate în favoarea reclamantului, acesta avea prin urmare posibilitatea de a solicita rambursarea cheltuielilor în cauză, ceea ce nu a făcut.

168. Guvernul precizează că nu se opune acordării de către Curte reclamantului a unei sume corespunzătoare cheltuielilor reale, dovedite, necesare și rezonabile.

169. Curtea amintește că un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor sale decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al quantumului lor. În speță, ținând seama de toate elementele de care dispune și criteriile sus-menționate, pronunțându-se în echitate, Curtea consideră adecvat să acorde reclamantului suma de 400 EUR pentru cheltuielile determinate de procedura internă.

170. Întrucât reclamantul nu a solicitat rambursarea cheltuielilor determinate de procedura în fața Curții, aceasta consideră că acest aspect al aplicării art. 41 nu necesită o examinare din oficiu. În orice caz, persoana în cauză a beneficiat de asistență judiciară în fața Curții.

C. Dobânzi moratorii

171. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

Pentru aceste motive, Curtea, în unanimitate,

1. *Declară* cererea admisibilă în ceea ce privește capetele de cerere întemeiate pe art. 6 § 1 și art. 8 din convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1 și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;

2. *Hotărăște* că nu a fost încălcat art. 6 § 1 din convenție ținând seama de durata procedurii;

3. *Hotărăște* că nu a fost încălcat art. 6 § 1 din convenție în ceea ce privește executarea hotărârii din 22 martie 2005 și a încheierii din 2 septembrie 2005 în partea referitoare la cele două societăți și inspectorat;

4. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 6 § 1 din convenție ca urmare a neexecutării încheierii din 2 septembrie 2005 în partea referitoare la consiliul municipal;

5. *Hotărăște* că nu este necesar să se pronunțe cu privire la temeinicia capetelor de cerere întemeiate pe art. 8 din convenție și art. 1 din Protocolul nr. 1;

6. *Hotărăște*

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerei definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

i) 2 000 EUR (două mii de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul total;

iii) 400 euro (patru sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru cheltuielile de judecată suportate la nivel național;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

7. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 29 iulie 2008, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Grefier

Josep
Președinte

Casadevall